

sinemanın türkçesi

-NASIL ZENGİN OLUNUR, YÜZ YAŞINA KADAR NASIL YAŞANIR?-

HATIRALAR Cemil Filmer

Her kitabın bir öyküsü vardır. Cemil Filmer'in Hatıraları'nın da öyle...

Metin Erksan birgün yanında grand tuvalet giymiş, uzun boylu, oldukça yaşlı bir adamla öykücü dostu Mustafa Kutlu'nun yanına gelir. Adamın elindeki dosyada 30 sayfa kadar pelür kağıda daktiloyla yazılmış, "Nasıl Zengin Olunur, Yüz Yaşına Kadar Nasıl Yaşanır?" başlıklı bir hatıra vardır. Erksan tanışır; Türk sinemasının en eski sinemacılarından Cemil Filmer'dir adam. Sohbet ettikçe Mustafa Kutlu Filmer'in çok önemli bir sinema geçmişi olduğunu anlar ve Cemil beye "Siz para kazanma yöntemlerinizi bir tarafa bırakın. Sinema hatıralarınızı yazın," önerisinde bulunur. Başlangıçta öneriyi sıcak bakmaz Filmer; yazamayacağını söyler. Bu sefer Kutlu, Filmer'e, sorular

sorarak anlatılmayın, anlattıklarınızı da kaleme almayı teklif eder. Böylece her görüşmede, kendisine verilen dönemi hatırlamaya çalışarak gelen ve sorularla değilken Filmer anlatır, Kutlu yazar. Ve ortaya bir yanılla çok öznel ama sinema tarihimizin karanlıkta kalan kimi detaylarına ışık düşüren 212 sayfalık bir hatıra çıkar. Mustafa bey kitabın içinde "sinema hatıraları" vb. bir ifadenin geçmesini ısrarla isterse de Erksan, bunların sinemayı aşip Osmanlı ve Türk tarihi ile de ilgili anılar olduğunu vurgulayınca sadece "Hatıralar" adıyla çıkar.

İşte Birinci Dünya Savaşı'nda kurulan Merkez Ordu Sinema Dairesi'nin başındaki Fuat Uzkınay ve Sigmund Weinberg'in yanında sinemacılığa operatör olarak başlamış, ilerinde Halide Edip'in meşhur Sultanahmet mitinginin de olduğu pek çok belge film çekmiş ve sonra sivil hayatta işletmeciliğe atılarak Lale Film sinemalarını ve stüdyolarını kurmuş Cemil Filmer'in kitabının öyküsü...

A'dan Z'ye yeşilçam

BEYRUTTA TEYBE KAYDEDİLEN HİNT FİLMİNDEN YAPILAN ADAPTASYON

Memduh Ün

(Bu ayki anı yapımcı-yönetmen Memduh Ün'den) Yapımcı Kadri Yurdapın'ın babası Selami Münir Bey Arap kökenliydi. Arapça bildiği için, işte o Türkiye'de çok iş yapan bütün Leyla ile Mecnun,

Aşkın Gözyaşları gibi Arap filmlerinin dublaj çevirilerini o yaptı hatta filmlerin romanlarını çıkarırdı... Bir gün bu Selami Bey Kadri'ye Arapça gazetelerde okuduğu bir haberdan bahsetmiş. Kadri de bana anlattı. Bir Hint filmi varmış. Beyrut'ta tam 32 haftadır oynuyormuş. Müthiş bir şey tabii 32 hafta oynayan bir film. Zaten Hint filmleri de Türkiye'de çok tutuluyor.

Biz tabii çok merak ettik, neymiş bu film diye. Beyrut o zamanlar Doğu'nun Paris'i. Hem geziriz hem de filmi izleriz diye Duygu Sağırdoğu ile kalktık, beraber gittik Beyrut'a. Oradan bir teyp satın aldık. Girdik sinemaya, balkonda seyrediyoruz. Kimse görmüyor. Teybe çektilik diyalogları. Şarkılarıyla beraber. Galiba Evlat diye oynuyordu orada da... İki defa seyrettik. Sahne sırtlamasını da yaptık orada; şu sahnede bu, ondan sonra şu diye... Geldik. Hintçe bilen birini bulduk, Hint sefaretinden miydi neydi, çevirttik. Müzikleri için Metin Bükey'e verdik, Metin onlara söz yazdı. Aynı müzikleri kullandık. Türkçe'ye çevrilmiş Hintçe metinleri de yönetmen Mehmet Dinler'le senarist Bülent Oran'a verdik. Oradan senaryoyu oluşturdular. Ana yapı aynıydı. Bir tek

orijinalinin finalinde erkek kahramanın yaptıklarını değiştirdiler. O zamanlar gişesi çok iyi olan ve kendi tarzını oluşturan Fatma Girik'e oysun diye erkeğin yaptığını kadına çevirerek yazdılar. Ben çok itiraz ettim, öyle olmaz dedim. Dinlemediler, o şekilde çektiler. Neticede film Evlat adıyla piyasaya çıktı ve büyük iş yaptı.

haber arkası | SONSUZ KARE ÇIKIYOR...

Sonsuzkare

Eğitilmiş gençler için...
Alman sinemasında Türkiye...
Rajinaz Bektas'ın kızı...
Aynı yıla...

Kültürde kakofoni dönemine son!

İ...

Sonsuz karelerde yazıyoruz...

Gere sinemalar ve jüriye dönem

Üniversitelerde sinema keyfi

Bütün sinemalar bu kadarı güzelsin ki adınımsa güzelsin

Büyüklerde sinema

Yatırımların film çikirtti

Periyodik sinema yayınlarının ömrü ne yazık ki uzun olmuyor ülkemizde. Bütün iyi niyetlere, maddi ve manevi özevirlere karşın arkası gelmiyor. Oysa ciddi bir sinema seyircisi kitlesi var. O kitlenin hiç değişile bir bölümünü 'sinema okumaya' yönlendirmek besbelli ki kolay olmuyor. 'Geceyarısı Sineması' ve 'Yeni İnsan Yeni Sinema' dergileri uzun periyodlarla ve alternatif içerikleriyle ilgili okura ulaşmaya çalışırlarken Sabah dergi grubuna bağlı olarak Mehmet Açar yönetiminde 8 yıldır yayın hayatını sürdüren 'Sinema' dergisi ve 14 yıldır sinemalarda ücretsiz olarak dağıtılan 'Sinema Gazetesi' şimdilik sektörün en uzun soluklu yayınları. 'Altyazı' ise bir süre ekonomik sorunu geride bırakmaya çalışarak 16. sayısını çıkarmayı başardı. Şimdi bu yayınların arasında farklı solukta bir yayın daha atılmaya hazırlanıyor. 'Sonsuz Kare' adlı, gazete formatındaki aylık yayın, her şey planlandığı gibi giderse Mart ayında ilk sayısıyla okurlarına

ulaşmış olacak. Vizyonun belirleyiciliğinden uzak olarak kendini, özgün inceleme, araştırma yazılarına, denemelere, tartışmalara açacak olan yayın Sinemâ Yapım şirketi tarafından finanse ediliyor. 'Sonsuz Kare' çeşitli görüşlerden sinema yazarlarının, sinema üstüne düşünenlerin özgürce bir arada olabileceği bir platform olmayı ve Türk sineması ağırlıklı olmak üzere sinema üstüne düşünmeyi amaçlıyor. Beş bin tirajlı ve şimdilik bayi satışı düşünülmeden aylık Sonsuz Kare dergisi öncelikle sektör temsilcilerine, medya ve reklam kuruluşlarındaki görevlilere, akademisyenlere dağıtılacak. Şu ana kadar, dergide yazmayı kabul edenler arasında şu isimlerin olduğunu öğrendik: Atif Yılmaz, Ertem Göreç, Halit Refiğ, Erdoğan Tokatlı, Yücel Çakmaklı, Mesut Uğakar, Aydın Sayman, Tunca Arslan, Burçak Evren, İhsan Kabil, Ayşe Şasa, Salih Diriklik. Sonsuz Kare dileriz uzun soluklu bir yayın olur.